

**A**zərbaycan qadınından, hər birimizin evinin bəzəyindən söhbət açmaq istəyirəm. Elə bir bəzək ki, o, yoxsa, min bir zinət belə evlərimizi bəzəyə, gözəlləşdirə bilməz. Evlərimizin bəzəyi qadındır. O qadın ki, Azərbaycan xalqının tarixinin səhifələrinə öz qəhrəmanlığı, müdrikliyi, sədaqəti, namusu, gözəlliyi, ən əsası isə yüksək analıq keyfiyyəti ilə elə bir salnamə yazıb ki, illər, əsrlər sonra da o səhifələri hər vərəqlədiyimizdə qürur duyur, fəxr edirik.

İsmət, namus, qeyrət təcəssümü ilə bəşimizin tacı olan qadınlardan söhbət açmaq istəyirəm. Sədaqəti, zəhmətkeşliyi ilə həyat yoldaşına bir ömür arxa, dayaq, dost, yoldaş olan qadındır. Abır, həya mücəssəməsi ilə ata-ana, qayınana-qayınata yanında yemək yeməyə utanan, övladını qucağına almayan qadındır. Balası göz nuru, göz bəbəyi olan, gecələri yuxusuz, lakin əvəzsiz məhəbbətlə beşik yırgalayın qadındır. Göz nurunun bir iməyinə, bir addımına, bir kəlmə sözünə, cümləsinə sevincini yumruğu boyda ürəyindən çıxarıb dünyaya ilə bir edən qadındır... "Laylay dedim yatasan, qızılgülə batasan, qızılgülün içində şirin yuxu tapasan" laylası ilə gözələrimizin xumarı, qulaqlarımızın nənisi olan qadınlardan. Bir narahatlığımız olanda, azacıq xəstələndə "sənə gələn mənə gəlsin", deyib göz yaş axıdan, başımızın üstündə dan yerini dualarıyla ağardan qadındır...

Evlərimizin bəzəyi qadınlardan söhbət açmaq istəyirəm. Ana çağırduğumuz, varlığıyla var olduğumuz, ocağımızın istisi, işığına, nuruna yığışdığı qadınlardan danışmaq istəyirəm. Başımızın tacı analardan, qucağı dünyanın ən təhlükəsiz ünvanı, hüsur məskəni olan analardan... Sırr yerimiz, söz yerimiz, gözələrimizlə bir-birimizi anladığımız analardan danışmaq istəyirəm.

### Kimdir Azərbaycan qadını?

Şücaətini, qəhrəmanlığını, hökmdar, hətta sərkərdə, döyüşçü, diplomat olmaq qabiliyyətini çoxəsrlik tariximizə yazmaq bacaran, kişilərdən ağıl-zəkası, hünəri ilə heç də geridə qalmayan qürur yerimizdir Azərbaycan qadını. Kişilərlə qoşa yay çəkən, qurşaq tutub gülüşən Burla xatun, Banu Çiçək, Selcan xatundur, ağıl-zəkası ilə tarixə iz salan hökmdar Tomris anadır Azərbaycan qadını. Hünər rəmzi olan Mehrican, Məminə xatunlardır, Nigar, Tuti Bika, Nüşabə, Həcər xanımlardır, Gültəkinlər, Salatınlar, Arəstələrdir Azərbaycan qadını.

Ziyalılığı ilə qürur duyduğumuz, mərhəmətli həkim, qayğıkeş ana, Ümummilli Liderimizə özünün də söylədiyi kimi gözəl həyat yoldaşı olan Zərifə xanım Əliyevadır Azərbaycan qadını. Müasir dövrümüzdə Azərbaycan qadınının dünyada təmsilçisi, sözünü deyən, hüquqlarını qoruyan, müstəqil ölkəmizin inkişafında Prezident İlham Əliyevin ən yaxın köməkçisi olan, gözəl ana, sədaqətli həyat yoldaşı, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin qoruyucusu, onu dünyaya tanıdan, yaşadılması üçün misilsiz xidmətləri olan, xalqının layiqli övladı Mehriban xanım Əliyevadır Azərbaycan qadını. Adlarını sadaladığım bütün bu qadınların təmsalında ailəsinin, xalqının, dövlətinin, cəmiyyətin inkişafı naminə kişilərlə birlikdə unudulmaz xidmətləri olanlardır Azərbaycan qadını. Elə bu mənada Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan qadını ilə bağlı fikirləri də olduqca qiymətlidir: "Azərbaycan xalqı həmişə qadına, onun cəmiyyətin həyatında oynadığı rola, tutduğu yüksək mövqeyə böyük hörmətlə yanaşmışdır. Xalqın ən əziz, qiymətli və müqəddəs hesab etdiyi Vətən, torpaq, dil anlayışları ana adı ilə bərabər tutulmuşdur. Qadın adına göstərilən dərin ehtiram, sonsuz ana məhəbbəti söz və sənət abidələrimizdə



# Azərbaycan qadınından söhbət açaq...



öz parlaq təcəssümünü tapmışdır. Ədəbiyyatımızın və mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndələri öz əsərlərində Azərbaycan qadınının mərdliyini, gözəlliyini, mənəvi saflığını vəsf etmişlər".

### Azərbaycan qadını həyata böyük şəxsiyyətlər bəxş etmiş anadır

Övladına südü ilə Vətən sevgisini aşılayan, onu vətənpərvərlik ruhunda böyüdən, torpağa sədaqət, bağlılıq dərsi verən qadındır. Azərbaycan qadını Vətən, torpaq uğrunda şəhiddir. Cəbhədə özünü yaralıların harayına yetirib gülləbaran altında qorxmazlıq nümayiş etdirən, müharibənin həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün özünü odun-alovun içərisinə atıb şəhid olan qadındır. Eyni zamanda Azərbaycan qadını şəhid anasıdır. Qorxmaz, əzmkar sinəsinə bala dağı çəkən, lakin torpağının-namusunun xilaskarı olan balası ilə qürur duyan anadır. Balasını ağılların bir gözü də gülən qadındır. Çünki Vətən sevgisi Azərbaycan qadını üçün bütün sevgilərindən öndədir. Azərbaycan qadını şəhid arvadıdır. Bir üzü qız, bir üzü gəlin qadındır. Saçının bir tərəfini ağı, bir tərəfini qara hörüb ömrünü övladları yolunda şam edən qadındır.

Azərbaycan qadını siyasətçi, iş adamı, dövlət məmuru, deputat, müəllim, həkim, mühəndis, iqtisadçı və digər sahələrin müxtəssisi, ölkənin inkişafında özünəməxsus yeri olan vətəndaşdır. Ailəsinin, evinin qayğıları ilə bərabər, cəmiyyətin tərəqqisini düşünən, bunun üçün vaxtını bölən, rahatlığından keçən, gecəli-gündüzlü çalışan, zəhməti ilə xalqına səmərə verən qayğıkeşdir. Dövlətimizin başçısı Prezident cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Biz hamımız dinamik inkişaf edən ölkəmizin irimiqyaslı iqtisadi layihələrin iştirakçısı kimi əldə etdiyi yüksək göstəricilərlə haqlı olaraq fəxr edirik. Bu tərəqqinin bəhrələri respublikamızın hər bir guşəsində özünü aydın hiss etdirir. Hə-

min nailiyyətlərdə Azərbaycan qadınlarının böyük rolu danılmazdır. Qədim zamanlardan bəri Vətənə və torpağa sədaqəti ilə seçilən qadınlarımız millri məfkurəyə sadıq qalaraq bu gün də suveren Azərbaycan Respublikasının güclənməsi naminə töhfələr verirlər. Onlara xas olan işgüzarlıq, müdriklik, yüksək daxili mədəniyyət və xalqımızın yüzillər boyu təşəkkül tapmış zəngin milli-mənəvi sərvətlərinə sədaqət müasir Azərbaycan qadınının ictimai həyatımızda mövqeyini və simasını müəyyən edir".

### Qadınlarımız özlərinə layiq şəkildə hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar

Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiyasında qadınların kişilərlə eyni hüquq və azadlıqlara malik olmasının təsbit edilməsi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1998-ci il 14 yanvar tarixli fərmanı ilə gender siyasətinin həyata keçirilməsi məqsədilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması, 2000-ci ildə "Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında" fərmanın imzalanması, ardınca qadınların cəmiyyətdəki rolunun artırılması məqsədilə onların yüksək vəzifələrə irəli çəkilməsi respublikamızda qadın siyasətinin həyata keçirilməsində yeni mərhələ açdı. Həmçinin 2000-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Qadın Problemləri üzrə Milli Fəaliyyət Planı (2000-2005-ci illər) təsdiq edildi. Milli Fəaliyyət Planında dövlət tərəfindən qadın probleminə daim diqqət yetirilməsi, qadın problemləri ilə bağlı təxirəsalınmaz konkret tədbirlərin həyata keçirilməsi, dövlət proqramlarının hazırlanması öz əksini tapdı.

Respublikamızda əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət qadın siyasəti ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirilir. Dövlət başçısı qadınların cəmiyyətdəki roluna, onların dövlət idarəçiliyində təmsil olunmaları

na diqqətlə yanaşır. 2006-cı ildə Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi Ailə, Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsi kimi yenidən formalaşdırılmışdır. Hazırda Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi ailə,

qadın və uşaq problemləri ilə iş sahəsində dövlət siyasətini və tənzimlənməsini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

2006-cı ildə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi "Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununu qəbul edib. 2010-cu ildə "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" qanunun qəbulu isə qadın məsələlərinin hər zaman dövlətimizin diqqətində olduğunu təzahürüdür. Ailə Məcəlləsində qızların nikah yaşının 17-dən 18-ə qaldırılması ilə bağlı möhtəşəm dəyişiklik qadınlara diqqətlə yanaşı, onlara böyük sayğı ilə yanaşmanın göstəricisidir.

### Azərbaycan qadınının fəal ictimai həyatı üçün yeni səhifə

Ölkəmizdə qadın hərəkatının formalaşmasında, onların hüquqlarının qorunmasında Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi əhəmiyyətə malikdir. "Hər şey bu və ya digər insanın öz vəzifələrinə nə dərəcədə ciddi yanaşmasından asılıdır. Aydın şəkildə dərk etmək lazımdır ki, müəyyən anda sən fərdi şəxsdən ictimai şəxsiyyətə çevrilirsən. Sən artıq təkə özünü və öz ailəni yox, öz ölkəni təmsil edirsən",-deyən Azərbaycanın birinci xanımı humanistliyi, insanpərvərliyi, insan amilinə verdiyi dəyərlə, müasir yanaşma tərzi ilə öz intellektual enerjisini cəmiyyətin inkişafına yönəlmiş, Azərbaycan qadınının fəal ictimai həyatı üçün yeni səhifə açmışdır. Bu səhifədə hər bir Azərbaycan qadını öz dəyərini görür. Arxasında, hüquqlarının müdafiəsində Mehriban xanım Əliyevanı, onun müasir dünyagörüşdən, geniş erudisiyadan irəli gələn modern baxışını, yüksək təəssübkeşlik xarakterini görür.

Hər birimizin əzizi-anası, nənəsi, bacısı, xalası-bibisi olan Azərbaycan qadını haqqında olan söhbətimi Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan qadınına xarakterizə edən dəyərli fikirləri ilə tamamlayıram. Ulu Öndər deyirdi: "Azərbaycan qadını tarix boyu öz ağılı, zəkası, namusu, qeyrəti, isməti ilə, fədakarlığı, çalışqanlığı, mərdliyi, vətənpərvərliyi ilə, millətine, torpağına olan hədsiz məhəbbəti ilə və gözəlliyi, Azərbaycan xalqının xüsusiyyətləri ilə tanınmışdır. Ancaq bununla bərabər, əsrlər boyu Azərbaycan qadınının üzərinə böyük zəhmətlər düşmüşdür. O zəhməti də qadın həmişə mərdliklə, cəsarətlə çəkmişdir və heç vaxt bu zəhmətdən inciməmişdir."

**Mətanət Məmmədova**